

Angående hedersmedlemskap

version 2021-01-07-a

Föreningen måste kunna vara stolt över sina hedersmedlemmar.

För tillfället är information om vem som har hedrats av föreningen väldigt svår att hitta, både för föreningens medlemmar och ännu mer för utomstående, inklusive personer som vill veta mer om föreningen, vad den står för, och som kanske vill bli medlemmar i föreningen om de tycker att föreningens mål och värderingar ser bra ut.

Jag anser att detta är en brist i information om och presentationen av föreningen.

Föreningen och dess medlemmar skall kunna vara stolta över våra hedersmedlemmar. Föreningen skall visa upp dessa hedersmedlemskap när föreningen presenterar sig själv, för att ge en mer komplett bild av föreningen och vad föreningen hedrar.

Därför lägger jag följande förslag / motion till nästa medlemsmöte:

Förslag *cb-hm-1*

Föreningen skall, i varje sammanhang där föreningen presenterar sig själv, oberoende av om det är i skrift, elektroniskt, på papper, eller på annat vis, inkludera information om föreningens hedersmedlemmar, inklusive vem de är, och när och varför de blev hedersmedlemmar i föreningen.

Medlemsmötet uppdrar åt styrelsen att skapa sådana sidor på föreningens webbplats och att inkludera eller klart och tydligt länka till denna information på alla ställen där föreningen presenterar sig själv.

Föreningen måste kunna skilja på hedersutmärkelser och hedersmedlemskap.

Hedersutmärkelser, tack för utförd gärning, incitament till fortsatt hjälp eller liknande – all dessa är positiva saker som DF kan vilja sträcka ut till personer, men de är också väldigt olika och väsensskilda; men DF har idag bara ett enda sätt att göra någon av dem: hedersmedlemskap. Detta gör hedersmedlemskap till ett väldigt oprecist och trubbigt instrument, eftersom det finns vilja att kunna använda på flera olika sätt och till olika saker – separata saker blandas samman.

Vidare gör ett hedersmedlemskap i nuvarande utformning väldigt mycket: det skickar en signal att DF hedrar personen ifråga, det gäller på livstid, det gör ingen skillnad på varför det har utdelats dvs om det ligger något mer generellt eller specifikt bakom, det ger rättigheter, det är svårt att "ta tillbaka" annat än att utesluta hedersmedlemmen.

Detta leder till diverse problem, som till exempel om en person som har utsetts till hedersmedlem för gärningar som DF uppskattar, men där det senare visar sig att samma person också gör eller visar sig har gjort saker som strider mot föreningens stadgar eller syfte; då sitter DF där med att officiellt "hedra" någon, på livstid!, och ge denne rätt att delta i föreningens verksamhet, möten, etc, trots att detta samtidigt kan vara stötande för föreningens "vanliga" medlemmar, negativt påverka föreningens anseende och kopplingar till universitet och institutioner, försvåra föreningens uppfyllande av sitt syfte, etc.

Detta behöver lösas.

En lösning som skulle fungera rätt bra kan vara:

1. För en gärning eller händelse eller som tack kan DF dela ut en utmärkelse, som skall vara specifikt formulerad: den delas ut *till* en person (eller organisation – något som idag inte är möjligt eftersom medlemmar måste vara fysiska personer), men *för* en viss specifik sak. Utmärkelsen för inte med sig några rättigheter, påverkar inte medlemskap, har inga finansiella delar, eller liknande. Det bör utformas som något standardiserat certifikat, plus eventuellt en medalj, tygmärke, eller annan souvenir som kan variera mer och kanske till och med kan vara unik för en viss utmärkelse.
2. Som ett incitament att knyta någon till föreningen för framtida samarbete eller ömsesidig nytta kan det finnas ett nytt avgiftsbefriat medlemskap, kalla det "hedersmedlemskap" om man vill, men som också är betydligt mer begränsat och lättare att återta än genom uteslutning:
 1. är tidsbegränsat till 2 år (innevarande verksamhetsår när beslutet tas + efterföljande verksamhetsår).
 2. är mer väl specificerat i stadgarna vad gäller syfte, så att det inte lika lätt felanvänds som det nuvarande.
 3. har längre krav för att dras tillbaka än ett vanligt betalande medlemskap, för att kunna enklare klippa en koppling till en person som betar sig ohedersamt och där fortsatt koppling är negativ.
 4. kan förlängas, ett år i taget, av ett explicit beslut av styrelsen eller ett medlemsmöte – men detta sker inte automatiskt.
 5. när hedersmedlemskapet återtas eller avslutas utan att förlängas, övergår en person som tidigare inte var medlem *inte* automatiskt till någon annan medlemskategori (men kan naturligtvis ansöka om att bli medlem på samma sätt som andra icke-medlemmar).

Genom att separera hedrandet av en gärning eller händelse eller ett tack, från ett medlemskap, kan DF uttrycka sitt uppskattande men utan att det skapas en långtgående koppling.

Genom att tidsbegränsa hedersmedlemskap men också göra det möjligt att förlänga, blir kopplingen till hedersmedlemmen mer explicit och öppen och blir då just också åter förnyad om igen, och alltså kan till och med ses som mer hedrande, eftersom det inte bara baseras på ett gammalt beslut utan på ett relativt fräscht.

Genom att sänka ribban för att kunna ta tillbaka ett hedersmedlemskap slipper föreningen problemet när en person som har blivit hedersmedlem plötsligt visar sig bete sig (eller ha betett sig) ohedervärt, dvs på ett sätt att hen nog aldrig skulle ha utsetts till hedersmedlem.

Detta leder till följande förslag / motion till nästa medlemsmöte:

Förslag *cb-hm-2*

Förslag till stadgeändring:

Nuvarande §§ 16 och 17, hela avsnittet 'Hedersmedlemmar', ersätts med:

§ 16. Medlemsmöte kan, i syfte att knyta en fysisk person till föreningen för att personen och föreningen ska kunna ha positivt utbyte av varandra, erbjuda en person att bli hedersmedlem. Hedersmedlemskap skall hedra både personen och föreningen under tiden det pågår. Hedersmedlemskap ser framåt i tiden; som tack eller minne för en händelse eller gärning, se istället §§ 67..69 om Utmärkelser. Om personen accepterar erbjudandet om hedersmedlemskap anses personen ha utsetts till hedersmedlem.

§ 17. Efter att en persons hedersmedlemskap avslutas återgår personen till sin tidigare medlemskategori om personen tidigare var medlem, annars till att ej vara medlem.

§ 18. Hedersmedlemskap gäller i två år: det verksamhetsår där medlemsmötet infaller av vilket personen utses till hedersmedlem, och omedelbart efterföljande verksamhetsår.

§ 19. Styrelsen eller ett medlemsmöte kan förlänga ett pågående hedersmedlemskap med ett år. Detta gäller även om hedersmedlemskapet har förlängts tidigare.

§ 20. Styrelsen eller ett medlemsmöte kan återta ett hedersmedlemskap, varvid hedersmedlemskapet avslutas enligt § 17. Återtagande av hedersmedlemskap räknas ej som uteslutning ur föreningen.

§ 21. Hedersmedlem är under hedersmedlemskapets giltighet befriad från medlemsavgift. Under giltigt hedersmedlemskap räknas hedersmedlem i övrigt som ordinarie medlem om denne uppfyller kraven för att vara ordinarie medlem, annars som extern medlem.

Nuvarande §§ 18..62 numreras om till 22..66.

Efter nuvarande § 62 enligt gammal numrering / 66 enligt ny numrering, i slutet av stycket 'Medlemsmöten', infogas:

§ 67. Medlemsmöten kan dela ut en Utmärkelse till en person, fysisk eller juridisk, för eller som tack för en specifik händelse eller gärning inom datorföreningens intresseområde. Utmärkelse får dock ej delas ut som kompensation för eller i utbyte mot tjänst, handling, eller vara.

§ 68. Utmärkelse kan ges ett kort beskrivande namn som beslutas av medlemsmötet som utdelar utmärkelsen. Utmärkelse skall minimalt innehålla ett certifikat som specificerar utmärkelsens namn, utdelare, mottagare, anledning och datum, och som är utformat att kunna skrivas ut eller visas på elektronisk anslagstavla. Utmärkelse får dessutom ha en dekorativ fysisk komponent som medalj, tygmärke eller dylikt, av ringa kostnad maximalt motsvarande en termins medlemsavgift. Utmärkelse får ej innehålla finansiell del eller kompensation.

§ 69. Utmärkelse är en engångsföreteelse, och skapar ingen vidare relation och medför inga vidare rättigheter eller skyldigheter mellan föreningen och mottagaren.

Nuvarande §§ 63..85 numreras om till 70..92.

Liknar detta inte förslaget som bordlades vid höstmötet?

Jo, det gör det! Lydelsen här är mer specifik om syftet bakom hedersmedlemskap, och beskriver mer enhetligt vad som händer när ett hedersmedlemskap avslutas. Detta förslaget är alltså tänkt att vara en förbättrad version, eller om man vill uttrycka det så, att modifiera / ersätta det förslag som bordlades vid höstmötet.

Behövs hedersmedlemskap alls?

Ett annat sätt att se det är att hedersmedlemskap inte egentligen behövs, särskilt som de – särskilt i nuvarande form – ställer till mer problem än nytta. De utgör enligt diskussionen ovan en sammanblandning av en hedersutmärkelse och ett gratis medlemskap för att knyta en värdefull person till föreningen, trots att dessa oftast inte har något med varandra att göra.

DF har heller inte använt hedersmedlemskap speciellt mycket. Det är alltså inte något som DF verkar ha särskilt stort behov av. DF verkar inte ens visa upp de hedersmedlemmar som finns, dvs detta 'hedrande' verkar inte ses som speciellt hedervärt egentligen, om DF inte ens vill berätta om det!

DF behöver inte hedersmedlemskap!

Vid höstmötet 2020 diskuterades ett förslag i stora delar likt *cb-hm-2*, men beslut bordlades av flera olika anledningar till nästkommande medlemsmöte, som skall vara ett extra medlemsmöte mot slutet av Januari 2021. Men i dessa diskussioner invändes bland annat mot det förslaget att *hedersutmärkelser* inte behöver stå i stadgarna, eftersom föreningen (till och med styrelsen) redan kan ta beslut om sådana när det behövs, utan att det behöver stå i stadgarna.

Samma resonemang kan tillämpas på hedersmedlemskap. Enligt § 65 fastställer höstmötet avgifter för vårterminen, och enligt § 69 vårmötet för höstterminen; på senaste höstmötet fastställdes bland dessa avgifter en 100% rabatt på medlemsavgiften till medlemmar som uppfyller vissa kriterier. Höst- och vårmötena kan alltså likaledes besluta om 100% rabatt till specifika namngivna medlemmar som föreningen vill knyta till sig, vilket idag sker genom hedersmedlemskap.

Vi har alltså sett både att hedersmedlemskap i sin nuvarande form skapar större risker och problem för föreningen än det gör nytta, och att hedersmedlemskap inte alls är något som DF behöver, ity föreningen redan kan ge medlemmar en rabatt - upp till och med 100% - på sin medlemsavgift, genom beslut som höst- och vårmötena redan skall ta enligt §§ 65 och 69, till exempel för att knyta en för föreningen viktig person till DF.

Detta löser också problemet med att presentera enbart "hedersmedlemskap" i stadgarna som det enda explicita sättet för föreningen att hedra någon – genom att helt enkelt ta bort det.

Alltså kan man stryka §§ 16 och 17, och med dem, hela avsnittet om 'Hedersmedlemmar', ur stadgarna (och alla senare paragrafer numreras om enligt behov)!

Därför lägger jag följande alternative förslag / motion till nästa medlemsmöte:

Förslag *cb-hm-3*

Förslag till stadgeändring:

Stryk §§ 16 och 17, dvs hela avsnittet "Hedersmedlemmar", ur stadgarna. Den nya lydelsen blir:

>

dvs, den nya ordalydelsen blir den tomma strängen, eftersom paragraferna helt strykes.

Efterföljande §§ numreras om, så att nuvarande § 18 blir ny § 16, och så vidare.

cb-hm-2 jämfört med *cb-hm-3*

Intressant nog uppnår både *cb-hm-2* och *cb-hm-3* ganska lika resultat! I båda fallen kan hedersutmärkelser delas ut av medlemsmötet eller styrelsen; i båda fallen kan avgiftsbefriade medlemskap delas ut av medlemsmötet, och förlängas av medlemsmötet med ett specifikt beslut.

En stor skillnad är:

- *cb-hm-2* gör det explicit att det finns ett medlemskap som är gratis och som dessutom har order 'heder' i namnet, och likaså att det kan finnas hedersbetygelser med riktlinjer för båda;
- i *cb-hm-3* så är allting mer implicit, delegerat till medlemsmöten (och när det gäller utmärkelser kanske styrelse), och 'heders'-aspekten finns inte uttryckligen i stadgarna utan är också implicit i att en specifik person får en rabatt på sin avgift.

En andra stor skillnad är:

- *cb-hm-2* gör stadgarna mer komplicerade, och ger klarare riktlinjer för kommande styrelser;
- *cb-hm-3* förenklar stadgarna, och ger istället för riktlinjer, kanske mer handlingsfrihet, men lämnar också saker mer oklara och osäkra.

Båda förslagen har alltså sina för- och nackdelar; men båda förslagen angriper problemet med de nuvarande stadgarnas, som vi har sett, alltför omfattande och alltför lätt felanvända hedersmedlemskap.

Båda gör också att ett gratis medlemskap måste förnyas och inte bara fortsätter automatiskt på livstid, vilket lyfter fram den positiva intentionen med ett gratis medlemskap och samtidigt gör det lättare att avsluta ett sådant utan att det nödvändigtvis behöver grundas på något starkt negativt.

Båda förslagen gör också att det protokollförfattare och fräschare i medlemsmötesprotokoll vilka personer som är hedersmedlemmar eller namngivna gratis-medlemmar.

Slutkommentar

Hedersmedlemskap som det ser ut och används i föreningen idag har visat sig leda till en situation som är ogenomskinlig (det har varit svårt att definitivt få reda på vilka hedersmedlemmar föreningen har!) och definitivt problematisk och har lett till sammanblandning med hedersutmärkelser och andra inte helt lysande situationer.

DF behöver åtgärda detta. Här har jag presenterat tre förslag som dels förbättrar situationen, dels löser problemet, på lite olika sätt.